

EU:n Itämeri-strategia

Itämeren ja Pohjoisen periferian ohjelmien
tiedotustilaisuus Helsingissä 11.2.2010

Harry Ekestam

harry.ekestam@tem.fi

010 606 4921

Strategian tausta ja nykytilanne

- Joulukuussa 2007 Eurooppa-neuvosto antoi EU:n komissiolle tehtäväksi laatia EU:n sisäinen Itämeri-strategia kesäkuuhun 2009 mennessä
- Strategian valmistelun aikana kuultiin laajasti alueen toimijoita
- EU:n Itämeri-strategia (ml. toimintasuunnitelma) hyväksyttiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa 29.-30.10.2009 (strategia-asiakirjat löytyvät esim. Itämeriohjelman kotisivulta)
- Strategian (toimintasuunnitelman) toteuttaminen on lähtenyt käyntiin vuoden 2010 alussa
- Toteuttamisessa jäsenmailla ja niiden nimeämällä koordinaattoreilla ym. (ks. seuraava kalvo) on keskeinen rooli. Yleiskoordinaatiosta vastaa kuitenkin komissio apunaan jäsenmaiden edustajista koostuva korkean tason ryhmä (HLG). Seuranta varten järjestetään myös vuosittain laaja stakeholder -foorumi, ensimmäinen lokakuussa 2010 Tallinnassa.
- Itämeri-strategia on nähty EU:n ensimmäisenä makroaluestrategiana. Valmisteilla on jo Tonavan alueen strategia.

Strategian sisältö

- Itämeri-strategiassa (toimintasuunnitelmassa) on neljä toiminnallista osiota (pilaria), joiden alla on yhteensä 15 prioriteettialuetta ja lähes 80 lippulaivahanketta:
  - 1) Itämeri kestävän ympäristöpolitiikan alueena (pa 1-5)
  - 2) Taloudellisesti menestyvä alue (6-9)
  - 3) Kiinnostava ja hyvien yhteyksien varassa toimiva alue (10-12)
  - 4) Turvallinen alue (13-15)
- Kullekin prioriteettialueelle on määritetty koordinaattori(t) ja kullekin hankkeelle vetäjä(t)
- Suuri osa toimista/hankkeista ovat sellaisia, että niiden toteuttaminen edellyttää merkittävää rahallista panostusta toteuttajilta ja/tai muilta rahoittajilta, mutta eivät kaikki

Strategian rahoitus

- Strategialla ei ole omaa budjettia eikä siinä myöskään esitetä kokonaisarviota esitettyjen toimien vaatimasta rahoituksesta
- Tarkoituksena on hyödyntää tehokkaammin olemassa olevia rahoituslähteitä
- Keskeisinä lähteinä nähdään Itämeren alueella toteutettavat EU:n rahoitusohjelmat (erit. rakennerahasto-ohjelmat), kansainväliset rahoituslaitokset (esim. EIB, NIB), jäsenmaiden oma rahoitus sekä yksityinen rahoitus
- Monissa tapauksissa joudutaan yhdistelemään eri lähteitä
- Selvimmin komission ohjauksessa ovat erilaiset komission rahoitusohjelmat/järjestelmät ja näistä strategian kannalta ”sopivimpia” ovat Itämeren alueella toimivat rakennerahasto-ohjelmat

Toimenpiteet rakennerahasto-ohjelmien valjastamiseksi tukemaan Itämeri-strategian toteuttamista

- Komission suositukset ohjelmien hallintoelimille, mm.:
  - Strategiasta tiedottaminen ohjelman kotisivuilla ja tilaisuuksissa
  - Strategian kanssa linjassa olevien hakemusten priorisointi (mahdollisesti myös valintakriteerien tarkistaminen)
  - Hyväksytyjen hankkeiden tarkastelu Itämeristrategian näkökulmasta, koordinaattorien informointi
- Lisäksi pyritään edistämään tiedonvaihtoa ohjelmien välillä sekä ohjelmaelinten ja strategian koordinaattorien välillä, esim.
  - INTERACT Laboratory Group, tukihenkilö
  - Ohjelmaelinten ja koordinaattorien välinen ensimmäinen tapaaminen 11.3.2010

Itämeri-strategia ja Itämeren ohjelma

- Itämeren ohjelma hyväksyttiin ennen strategian laatimista ja hyväksymistä ja tässä vaiheessa ohjelman toteuttaminen on jo puolivälissä
- Itämeren ohjelman toimintalinjat ovat hyvin linjassa strategian painopisteiden kanssa – ei ristiriitaa, ei muutostarpeita
- Sihteeristö on laatinut esitteet ensimmäisellä ja toisella hakukierroksella hyväksytyistä hankkeista, joissa on arvioitu hankkeiden kytkentää strategiaan
- Toisella hakukierroksella (ennen strategian hyväksymistä) sihteeristö arvioi hakemusten kytkentää tulevaan strategiaan ja tämä tieto oli seurantakomitean käytössä hankkeita valittaessa
- Kolmatta hakukierrosta valmisteltaessa on pyritty ottamaan huomioon komission suositukset soveltuvin osin

